

Predicting Family Functioning based on Control of Negative Thinking and Parental Stress with Mediating Role of Sexual Satisfaction: Model Presentation in Parents of Children with Learning Disorder

Zahra Mohebi*
Zahra Dashtbozorgi**
Reza Johari fard***

Introduction

Learning disabilities are problems that negatively affect an individual's education and education-related skills such as reading, writing, arithmetic, and others because of having different perceptions of what they see. Parents may wonder what his future will be like despite this problem. Various factors affect the family function of parents with learning disabilities; one of the factors is controlling negative thinking. This study aimed to predict family functioning based on the control of negative thinking and parental stress with the mediating role of sexual satisfaction.

Method

In this correlational study, 212 Parents of children with learning disorders in Tehran were selected through the purposive sampling method. For each parameter calculated, at least 10 participants are required to test the model. In this study, the Family functioning of McMaster (1983), and the Control of negative thinking of Wales & Davis (1994) include subscales that measure individual differences in controlling annoying thoughts. Strategies for controlling thinking are distraction, worry, social strategies, self-discipline, and re-evaluating thinking are used, Also Parenting Stress Questionnaire of Abidin (1992), which includes items covering adaptability, child domain, mood, attachment, acceptance, extravagance, reinforcement, inattention / over-action, relationship with spouse, parent domain, depression, sense of

* Ph.D. Student in Exceptional Child Psychology, Department of Psychology, Ahvaz Branch, Islamic Azad University, Ahvaz, Iran.

** Assistant Professor, Department of Psychology, Ahvaz Branch, Islamic Azad University, Ahvaz, Iran. *Corresponding Author* Zahrab2000@yahoo.com

*** Assistant Professor, Department of Psychology, Ahvaz Branch, Islamic Azad University, Ahvaz, Iran.

competence, role constraints, parental health, isolation It is life... and finally Sexual satisfaction of Hadson, et al. (1981) was used for data collection in this study which assesses couples' satisfaction levels. The proposed model was evaluated using a structural equation method.

Results

There is a significant relationship between control of negative thinking with family functioning ($p < 0.01$), sexual satisfaction with family functioning ($p < 0.01$), control of negative thinking with sexual satisfaction ($p < 0.01$), spiritual well-being with sexual satisfaction ($p < 0.01$), but there was a significant relationship between parental stress with family functioning ($p > 0.05$). Also, indirect pathways were significant control of negative thinking with family functioning with mediating role of sexual satisfaction ($p < 0.01$), parental stress with family functioning with mediating role of sexual satisfaction ($p < 0.01$).

Discussion

The results indicate that there are high levels of conflict and low levels of cohesion in families with children with learning disabilities. It is natural to expect these families to be affected by the symptoms of the child disorder and for parental problems to increase in these families. When parents can acquire these skills, they can be aware of problems and stresses and find appropriate solutions, thus reducing stress in their relationship with the child as well as marital relationships, and improving sexual satisfaction as well as family functioning. Find. Thus, it can be said that sexual satisfaction plays a mediating role in the relationship between controlling negative thinking and parenting stress with family functioning. The statistical population of this study was limited & through questionnaires, which makes the generalization of the results and bias issue with caution. Therefore, it is suggested that more research be done on other samples to generalize the results. And also holding workshops, to strengthen the control of negative thinking and reduce parental stress, it is possible to increase sexual satisfaction in them and increase family functioning.

Keywords: control of negative thinking, family functioning, learning disorder, parental stress, sexual satisfaction

Author Contributions: Author 1, general framework planning, content editing and analyzing, submission and correction. Author 2, collaboration in general framework planning, selection of approaches; final review. Author 3, comparison of approaches, conclusions. All authors discussed the results, and reviewed and approved the final version of the manuscript.

Acknowledgments: The authors thank all dear colleagues and professors who have helped us in this research.

Conflicts of interest: The authors declare there is no conflict of interest in this article. This article was extracted from the Ph.D. thesis, with the guidance of Zahra Dasht Bozorgi and with the consultation of Reza Johari fard

Funding: This article did not receive financial support.

پیش‌بینی کارکرد خانواده بر اساس کنترل تفکر منفی و استرس والدگری با نقش میانجی رضایت جنسی: ارائه مدل در والدین کودکان با اختلال یادگیری

زهرا محبی*
زهرا دشت بزرگی**
رضا جوهری فرد***

چکیده

هدف از انجام پژوهش حاضر پیش‌بینی کارکرد خانواده بر اساس کنترل تفکر منفی و استرس والدگری با نقش میانجی رضایت جنسی در والدین کودکان با اختلال یادگیری بود. روش این مطالعه توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری را کلیه والدین کودکان با اختلال یادگیری شهر تهران در سال ۱۳۹۹ تشکیل دادند که به روش نمونه‌گیری هدفمند تعداد ۲۱۲ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند. ابزارهای پژوهش عبارت از پرسشنامه‌های کارکرد خانواده مک مستر، کنترل تفکر منفی والس و دیویس، استرس والدگری عابدین و رضایت جنسی هادسون بودند. ارزیابی مدل پیشنهادی با استفاده از روش تحلیل معادلات ساختاری انجام گرفت. نتایج پژوهش نشان داد رابطه بین کنترل تفکر منفی با کارکرد خانواده ($p < 0.01$)؛ رضایت جنسی با کارکرد خانواده ($p < 0.01$)؛ بین کنترل تفکر منفی با رضایت جنسی ($p < 0.01$)؛ بین استرس والدگری با رضایت جنسی ($p < 0.01$) معنی‌دار است؛ اما رابطه بین استرس والدگری با کارکرد خانواده ($p > 0.05$) معنی‌دار نشد. همچنین، مسیرهای غیرمستقیم کنترل تفکر منفی با کارکرد خانواده با نقش واسطه رضایت جنسی ($p < 0.01$) و نیز رابطه استرس والدگری با کارکرد خانواده با نقش واسطه‌ای رضایت جنسی ($p < 0.01$) معنی‌دار شدند. بر اساس نتایج این پژوهش، الگوی پیشنهادی از برازش مطلوبی برخوردار بود و گام مهمی در جهت شناخت عوامل مؤثر بر کارکرد خانواده والدین کودکان با اختلال یادگیری محسوب می‌شود.

کلید واژگان: اختلال یادگیری، استرس والدگری، کارکرد خانواده، کنترل تفکر منفی، رضایت جنسی

* دانشجوی دکتری روان‌شناسی کودکان استثنایی، گروه روان‌شناسی، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران.

** استادیار گروه روان‌شناسی، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران (نویسنده مسئول)

Zahradb2000@yahoo.com

*** استادیار گروه روان‌شناسی، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران.

مقدمه

اختلال یادگیری به مشکلاتی گفته می‌شود که موجب تأثیر منفی در تحصیل فرد و مهارت‌های مرتبط با تحصیلات مانند خواندن، نوشتن، ریاضیات می‌شود (Filippello, et al., 2020). کودکان با این اختلال در یک یا بیش از یک مورد از سه مهارت خواندن، ریاضی و دیکته‌نویسی دچار مشکل هستند. مبتلایان به اختلال یادگیری درک متفاوتی از آن چه می‌بینند و می‌شوند دارند و یادگیری اطلاعات و مهارت‌های جدید برای آن‌ها دشوار است. اگرچه این کودکان اغلب از بهره‌ی هوشی مناسبی برخوردارند و نسبت به همسالان خود کم‌هوش‌تر نیستند اما به دلیل این که مغز آن‌ها در نحوه دریافت و تجزیه و تحلیل اطلاعات با سایر کودکان متفاوت عمل می‌کند دچار مشکلات یادگیری هستند (Chiarenza, 2021). کودکان و دانش‌آموزانی که دچار اختلال یادگیری هستند اغلب در مهارت‌های درسی دچار مشکل هستند که این امر سبب بروز مشکلات عدیده‌ای در تحصیل این افراد و رسیدن به موفقیت‌های تحصیلی در این افراد می‌شود. اختلال یادگیری به معنای نقص در هوش یا انگیزه نیست. کودکان دچار اختلال یادگیری تنبل یا کودن نیستند، در حقیقت اکثر آن‌ها به اندازه سایرین باهوش هستند و فقط مغزشان به طریقه متفاوتی عمل می‌کند. این تفاوت‌ها در مغز در نحوه دریافت و تجزیه و تحلیل اطلاعات این کودکان اثر می‌گذارد (Padhy, et al., 2015). کودکان و بزرگسالانی که به اختلال یادگیری دچارند متفاوت از سایرین می‌بینند، می‌شنوند و درک می‌کنند. آن‌ها به همین دلیل در یادگیری اطلاعات و مهارت‌های تازه یا به کارگیری آموخته‌هایشان با مشکل مواجه می‌شوند. شایع‌ترین انواع اختلالات یادگیری عبارت‌اند از: اشکال در خواندن، نوشتن، ریاضیات، استدلال، گوش کردن و حرف زدن (Farias, et al., 2017).

پژوهش‌های انجام‌شده در ایران، میزان شیوع اختلالات یادگیری در مقطع ابتدایی، ۴/۵۸ درصد گزارش شده است که پسرها ۱/۱ تا ۲/۲ درصد بیش از دخترها مبتلا به این اختلال‌ها هستند (Alizadehfard, et al., 2015). اکثر کودکان دچار اختلال یادگیری به اندازه سایرین باهوش هستند، فقط لازم است آموزش آن‌ها به نحوی باشد که با شیوه یادگیری مختص آن‌ها سازگاری داشته باشد. اختلالات یادگیری در هر کودک به شکل خاصی خود را نشان می‌دهد (Hodge, et al., 2019). یک کودک ممکن است برای خواندن و هجی کردن مشکل داشته

باشد، در حالی که دیگری عاشق کتاب است اما در درک ریاضیات مشکل دارد. کودکی دیگر هم ممکن است برای درک آنچه دیگران می‌گویند یا مکالمه‌ها مشکل داشته باشد. مشکلات یادگیری تفاوت بسیاری با هم دارند اما همگی جزئی از اختلالات یادگیری هستند. تشخیص اختلال یادگیری همیشه هم کار ساده‌ای نیست و به علت گستردگی انواع آن، هیچ نشانه یا علامت واضحی که مدرکی دال بر یک اختلال باشد نمی‌توان معرفی کرد (Tamiya, 2014).

مواجه شدن والدین با این احتمال که فرزندشان دچار اختلال یادگیری باشد دشوار است. ممکن است فکر کنند که با وجود این مشکل آینده او چگونه خواهد بود یا چطور باید از پس مدرسه برآید (Stewart, et al., 2020). ممکن است نگران باشند که به علت این اختلال به فرزندشان برچسب «کندذهن» بخورد یا به مدارس کودکان استثنایی معرفی شود (Månsson, et al., 2015). این سؤالات و نگرانی‌ها می‌توانند موجب اختلال در کارکرد خانواده والدین این کودکان کردند (Duarte, et al., 2019). کارکرد خانواده عبارت است از چگونگی ارتباط، تعامل و حفظ روابط، چگونگی تصمیم‌گیری‌ها و حل مشکلات اعضای خانواده است، به عبارت دیگر، کارکرد خانواده جنبه مهم محیط خانواده است که سلامت جسمانی، اجتماعی و هیجانی زوجین و کودکان را تحت تأثیر قرار می‌دهد (Tavakol, 2011). از آنجایی که نهاد خانواده، از ارکان و نهادهای اصلی هر جامعه به شمار می‌رود، بهنجاری و نابهنجاری جامعه، در گرو شرایط عمومی خانواده‌ها است. هیچ یک از آسیب‌های اجتماعی فارغ از تأثیر خانواده پدید نمی‌آید. به همین دلیل، هیچ جامعه‌ای نمی‌تواند ادعای سلامت کند مگر آنکه از خانواده‌های سالم برخوردار باشد. خانواده نظامی است که بیش از همه بر فرد و اعضای درون خود تأثیر دارد و رفتارهای افراد درون خود را شکل می‌دهد (Bassak Nejad & Farahani, 2015). بسیاری از ناهنجاری‌های روانی و رفتاری افراد اعضای خانواده در خود خانواده ریشه دارد و در عین حال بسیاری از پیشرفت‌های بشر نیز از خانواده نشأت می‌گیرند و بسیاری از پژوهش‌ها که اخیراً در زمینه خانواده انجام گرفته بر این دیدگاه تمرکز دارند (Kelada, et al., 2018). کارکرد خانواده به کیفیت خانواده در سطح سیستمی یا روابط دوتایی اشاره دارد و به نمونه‌هایی از قبیل سلامت، کفایت، ضعف‌ها و قدرتهای نظام خانواده و به‌طور کلی پیوستگی و سازش‌پذیری خانواده برمی‌گردد.

عوامل مختلفی بر کارکرد خانواده مادران کودکان با اختلال یادگیری اثرگذارند، یکی از عوامل کنترل تفکر منفی است. کنترل تفکر منفی کنش‌هایی در رابطه با راه‌های کنار آمدن فرد با

شرایط استرس‌زا و یا اتفاقات ناگوار هستند (Halvorsen, et al., 2015). پنج راهبرد کنترل تفکر را بر اساس مطالعات خود معرفی کردند که عبارتند از: راهبرد حواس پرتی یا پرت کردن حواس (تغییر تعمدی توجه از فکر ناراحت‌کننده به فکری دیگر)، نگرانی (تمرکز بر فکر ناراحت‌کننده و در جا زدن روی آن)، راهبردهای اجتماعی (صحبت کردن درباره فکر با دیگران)، خود تنبیهی (خشم گرفتن بر خود به خاطر اندیشیدن به موضوع ناراحت‌کننده) و ارزیابی مجدد تفکر (تحلیل معنای تفکر مزاحم) هستند (Oyman, 2014). به‌طور کلی، توانایی ایجاد و حفظ یک رابطه رضایت‌بخش نیاز به شناسایی و ابراز افکار و عواطف و توانایی فهم و پذیرش ویژگی‌های اطرافیان دارد (Van de Walle, et al., 2016). اختلال و آشفتگی در افکار و تنظیم آنها به دلیل اهمیت ذاتی‌شان در زندگی روزمره، پیامدهای آسیب‌شناختی خواهند داشت (Tucker, et al., 2017).

عدم کنترل تفکر منفی، استرس والدگری را در افزایش می‌دهد (Hsiao, 2018). استرس به عنوان تنش جسمی، شناختی و هیجانی تعریف می‌شود و استرس والدگری نوعی استرس است که توسط والدین تجربه می‌شود و ناشی از مقتضیات فرزندپروری است پژوهش‌ها نشان می‌دهند که والدگری برای هر دو والد استرس‌زاست، اما مادران بیش از پدران تنیدگی والدینی را تجربه می‌کنند (Ceballos, et al., 2019). مراقبت از کودکان حتی در بهترین شرایط فعالیتی چالش‌برانگیز است و گاهی در کنار مراقبت از کودکان شرایطی به والدین تحمیل می‌شود که بر چالش‌های آنها می‌افزاید. در همین راستا ناتوانی فرزند خانواده از جمله شرایطی است که مشکلات والدین و به تبع آن استرس فرزندپروری آنها را افزایش می‌دهد (Lozano, et al., 2016). در این شرایط، والدین از سلامت روان پایین و اختلالات عاطفی متعددی رنج می‌برند (Oideen & Mathai, 2018). (Pisula and Porębowicz-Dörsmann (2017) در پژوهشی نشان دادند که استرس والدگری در والدین کودکان دارای اختلال یادگیری بالاست و این عامل موجب کاهش کارکرد خانواده در بین والدین آنها شده است.

یکی از جنبه‌های مهم مدیریت استرس، آموختن چگونه مقابله کردن با موقعیت‌های منفی است. بر اساس نتایج Farahani et al. (2013) استفاده از آموزش‌های روان‌شناختی و درمان‌های مبتنی بر کنترل خشم می‌تواند اثرات مثبتی بر کنترل رفتاری مادران بگذارد و آنها را آماده رویارویی با چالش‌های کودک ناتوان سازد. درمان مدیریت استرس از طریق آموزش فنون

آرام‌سازی، اصلاح نگرش به زندگی، ارزیابی‌های شناختی و راهبردی سازگاری، فشار روانی حاصل از برداشت‌های غیرمنطقی در موقعیت‌های دشوار را کاهش می‌دهد.

جهت فائق آمدن بر شرایط دشوار مؤلفه‌های مختلفی را می‌توان مورد توجه قرار داد. طبق نظر Karami, et al. (2009) سبک خانواده آزادمنش عملکرد خانواده با محبت و مراقبت سازنده و با تقویت احساس ارزشمندی و قدرت تصمیم‌گیری اعضای خود، آنها را برای مقابله با فشارهای زندگی آماده می‌کند (DeLongis & Zwicker, 2017). آرمانی دانستن خانواده که بیانگر مطلوب بودن آن برای فرد و مباحثات او به وضع موجود خانواده است، باعث ایجاد آرامش و اطمینان می‌شود و به علاوه آن، مطلوب بودن وضعیت کنونی خانواده از صرف انرژی برای تغییر وضعیت موجود به وضعیت مطلوب جلوگیری می‌کند و این انرژی‌ها می‌توانند هنگام بحران و فشارهای زندگی مورد استفاده قرار گرفته و فرد را در مقابله با آنها از توان و کارایی لازم برخوردار نماید.

با وجود اثر مستقیم کنترل تفکر منفی و استرس والدگری بر کارکرد خانواده در والدین کودکان با اختلال یادگیری، با این حال، مطالعات جدیدی نشان می‌دهد تأثیر این عوامل ممکن است مستقیماً باعث اثرگذاری بر کارکرد خانواده این والدین نباشد. به نظر می‌رسد عاملی به عنوان میانجی وجود دارند که کنترل تفکر منفی و استرس والدگری از طریق آن بر کارکرد خانواده در والدین این کودکان تأثیر می‌گذارد، مانند رضایت جنسی. رضایت جنسی عبارت است از میزان خرسندی از روابط جنسی و توانایی فرد در ایجاد لذت دوطرفه. استحکام روابط زناشویی بدون داشتن روابط جنسی رضایت‌بخش به خطر می‌افتد، لذت جنسی از مهم‌ترین لذت‌هایی می‌باشد که فرد در طول عمر خود از آن بهره‌مند می‌شود و این لذت است که سختی‌های زندگی و مشکلات بین زوجین را قابل تحمل می‌نماید (Pascoal, et al., 2018). به این خاطر می‌باشد که محققین معتقدند که رضایت از رابطه زناشویی همواره در گرو رضایت از رابطه جنسی می‌باشد (Træen, et al., 2019). می‌توان نتیجه گرفت، والدین کودکان با اختلال یادگیری دارای سطوح بالایی از تنش و استرس و عدم رضایت از روابط زناشویی و کارکرد خانواده و خانوادگی و نیز انواع متفاوتی از هیجانات منفی را تجربه می‌کنند به این ترتیب می‌توان اذعان نمود، والدین کودکان با اختلال یادگیری پیامدهای منفی گسترده

مشکل‌های بهزیستی روان‌شناختی را از ابتدای متوجه شدن اختلال فرزندشان توصیف و گزارش نموده‌اند. بسیاری از آنها در احساس شدید غم و اندوه عودکننده و احساس یأس و ناامیدی درگیر بوده‌اند که این عوامل، رضایتمندی زناشویی آنها را کاهش می‌دهد. با توجه به مشکلات و مسائل مختلفی که والدین کودکان با اختلال یادگیری با آنها مواجه هستند، لزوم برنامه‌ریزی برای رفع مشکلات فراروی آنها احساس می‌شود و از آنجایی که محقق به پژوهشی در داخل و خارج از کشور که به بررسی همزمان پیش‌بینی کارکرد خانواده بر اساس کنترل تفکر منفی و استرس والدگری با نقش میانجی رضایت جنسی در والدین کودکان با اختلال یادگیری پرداخته باشد، دست نیافت، لزوم انجام پژوهش حاضر بیش از پیش احساس می‌شود. بر اساس آنچه از نظر گذشت، هدف از انجام این پژوهش، پیش‌بینی کارکرد خانواده بر اساس کنترل تفکر منفی و استرس والدگری با نقش میانجی رضایت جنسی در والدین کودکان با اختلال یادگیری است.

روش پژوهش

پژوهش حاضر همبستگی از نوع معادلات ساختاری بود. جامعه آماری را کلیه والدین کودکان دارای اختلال یادگیری مراجعه‌کننده به کلینیک‌های اختلال یادگیری شهر تهران در سال ۱۳۹۹ تشکیل دادند. با کسب رضایت از مسئولین کلینیک‌های اختلال یادگیری و هماهنگی با والدین این کودکان و از آنجایی که در پژوهش معادلات ساختاری با توجه به تعداد مسیرهای مستقیم، تعداد متغیرهای برون‌زاد و تعداد واریانس‌های خطا، تعداد پارامتر محاسبه می‌گردد، با در نظر گرفتن پیشنهاد (Kline, 1998)، به ازاء هر پارامتر محاسبه شده برای آزمودن مدل دست کم نیاز به ۱۰ شرکت‌کننده وجود دارد. البته در پژوهش می‌توان به ازاء هر پارامتر حدود ۲۵ شرکت‌کننده در نظر گرفته شود تا برای آزمودن مدل، تعداد نمونه انتخاب‌شده کفایت لازم را داشته باشد؛ به این ترتیب، تعداد ۲۳۰ والد (۱۴۰ مادر و ۹۰ پدر) انتخاب شدند و پرسشنامه‌ها و مشخصات دموگرافی در اختیار آنها قرار داده شد و به روش نمونه‌گیری هدفمند از آن تعداد، ۲۱۲ والد (۱۳۲ مادر و ۸۰ پدر) از والدینی که ملاک‌های ورود به پژوهش شامل زندگی با همسر، دامنه سنی بین ۲۸-۵۰ سال، داشتن سواد خواندن و نوشتن، رضایت حضور در پژوهش و ملاک‌های خروج نیز شامل پاسخ ندادن به تمامی سؤالات و عدم تمایل به ادامه همکاری، را دارا بودند،

در پژوهش وارد شدند. سپس پرسشنامه‌ها جمع‌آوری و مورد تحلیل قرار گرفتند. در پایان از همکاری آزمودنی‌ها و مسئولین کلینیک‌های اختلال یادگیری، تقدیر به عمل آمد.

ابزار پژوهش

پرسشنامه کارکرد خانواده (Family Assessment Questionnaire): پرسشنامه عملکرد خانواده دارای ۵۳ ماده است که برای سنجیدن عملکرد خانواده بر مبنای الگوی Mc Master تدوین شده است. آزمودنی با خواندن هر عبارت، میزان هماهنگی خصوصیات توصیف‌شده با خانواده خود را روی مقیاس چهار درجه‌ای لیکرت و به صورت کاملاً موافقم، موافقم، مخالفم و کاملاً مخالفم (از ۱ تا ۴) مشخص می‌نماید. حداقل نمره ۵۳ و حداکثر نمره ۲۱۲ می‌باشد. در این ابزار، نمرات بالاتر نشانگر کارکرد ناسالم‌تر است. این پرسشنامه دارای هفت خرده‌مقیاس با عناوین ارتباط، آمیزش عاطفی، ایفای نقش، عملکرد کلی، حل مشکل، همراهی عاطفی و کنترل رفتار می‌باشد. سازندگان، اعتبار این پرسشنامه را از طریق آلفای کرونباخ هفت خرده‌مقیاس را چنین ذکر نمود: حل مشکل ۰/۶۱، ارتباط ۰/۵۸، نقش‌ها ۰/۷۲، همراهی عاطفی ۰/۶۴، آمیزش عاطفی ۰/۶۵، کنترل رفتار ۰/۶۱ و عملکرد کلی ۰/۸۱ که نشان می‌دهد خرده‌مقیاس‌ها از همسانی درونی نسبتاً خوبی برخوردارند. (Ardalan and Ardalan (2016) در پژوهش خود پایایی پرسشنامه را ۰/۸۵ گزارش کردند. در پژوهش حاضر پایایی پرسشنامه از طریق آلفای کرونباخ، ۰/۸۱ به دست آمده است.

پرسشنامه کنترل تفکر منفی (NTCQ) (Negative Thinking Control Questionnaire):

پرسشنامه کنترل تفکر منفی را Wells and Davies (1994) ساختند که دارای ۳۰ ماده است. این پرسشنامه ۵ خرده‌مقیاس دارد که تفاوت‌های فردی در کنترل افکار مزاحم را می‌سنجند. راهبردهای کنترل تفکر حواس‌پرتی، نگرانی، راهبردهای اجتماعی، خودتنبیهی و ارزیابی مجدد تفکر هستند. هر مؤلفه ۶ ماده را در بر می‌گیرد که پاسخگو باید از بین ۴ گزینه (تقریباً همیشه، بیشتر اوقات، برخی اوقات و هرگز) از ۴ تا ۱ را انتخاب نماید. حد پایین و بالای پرسشنامه ۳۰ تا ۱۲۰ است. با جمع امتیازات ماده‌ها، نمره کل به دست می‌آید. در این ابزار، نمرات بالاتر نشانگر کنترل تفکر منفی بهتر در آزمودنی است. در مطالعه Wells and Davies (1994) آلفای کرونباخ برای عامل حواس‌پرتی برابر ۰/۷۲، نگرانی ۰/۷۱، کنترل اجتماعی ۰/۷۹، تنبیه ۰/۶۴ و

ارزیابی مجدد ۰/۷۸ بود. در پژوهش (Mischelie Manee (2011) ضریب پایایی آلفای کرونباخ و تحلیل عاملی برای مطالعه ویژگی‌های روانسنجی استفاده شد. نتایج آزمون کرویت بارتلت (P<۰/۰۱؛ ۱۲۳۱/۲) و KMO نشان داد که انجام تحلیل عاملی بر روی داده‌ها قابل توجیه است. (Goudarzi and Esmaili Trkanbvry (2005) پایایی این ابزار با استفاده از آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه را ۰/۸۴ گزارش کردند. در پژوهش حاضر پایایی پرسشنامه از طریق آلفای کرونباخ، ۰/۸۴ به دست آمده است.

پرسشنامه استرس والدگری (Parental Stress Questionnaire): (Abidin (1992) پرسشنامه استرس والدگری را در قالب ۳۶ ماده طراحی کرد. مؤلفه‌های پرسشنامه عبارتند از: سازش‌پذیری، قلمرو کودک، خلق، دلبستگی، پذیرندگی، فزون‌طلبی، تقوی‌گری، بی‌توجهی/ فزون‌کنشی، روابط با همسر، قلمرو والدین، افسردگی، حس صلاحیت، محدودیت‌های نقش، سلامت والد، انزوای اجتماعی و تنیدگی زندگی است. نمره‌گذاری به روش لیکرت از ۱ تا ۵ (از کاملاً موافقم تا کاملاً مخالفم) می‌باشد. حداقل و حداکثر نمره پرسشنامه ۳۶ تا ۱۸۰ است. با جمع امتیازات ماده‌ها، نمره کل به دست می‌آید. در این ابزار، نمرات بالاتر نشانگر استرس والدگری بیشتر در آزمودنی است. ضریب قابلیت اعتبار و اعتماد همسانی درونی از طریق محاسبه آلفای کرونباخ برای کل مقیاس در یک گروه ۲۴۸ نفری از مادران هنگ کنگی ۰/۹۳ به دست آمد. اعتبار تفکیکی ابزار ۰/۹۳ و دامنه ضریب اعتبار همزمان ابزار با ۵ ابزار تنیدگی مختلف دیگر ۰/۳۸ و ۰/۶۶ بوده است (Tom Chan & Wong, 1994; cited by Amiri et al., 2011). (Abidin (1992) در یک گروه از مادران آمریکایی ضریب قابلیت اعتماد همسانی درونی این پرسشنامه را برای کل پرسشنامه ۰/۹۳ به دست آورد. در پژوهش حاضر پایایی پرسشنامه از طریق آلفای کرونباخ، ۰/۸۳ به دست آمده است.

پرسشنامه رضایت جنسی (Sexual Satisfaction Questionnaire): پرسشنامه رضایت جنسی توسط (Hadson, et al., 1981; cited by Brassard, et al., 2015) برای ارزیابی سطوح رضایت زوجین ساخته شده است و شامل ۲۵ ماده است. پاسخ آزمودنی به هر ماده مقیاس در یک طیف ۵ درجه‌ای از ۱ تا ۵ مشخص شده است (۱: همیشه، ۲: اکثر اوقات، ۳: گاهی اوقات، ۴: به ندرت، ۵: هرگز)، و حداقل و حداکثر نمره این مقیاس به ترتیب ۲۵ و ۱۲۵ است. ماده‌های ۱، ۲، ۳، ۹، ۱۰، ۱۲، ۱۳، ۱۶، ۱۷، ۱۹، ۲۱، ۲۲ و ۲۳ به صورت معکوس نمره‌گذاری

می‌شود و نمره بالا در این مقیاس بیانگر رضایت جنسی بالا است. ضریب پایایی آلفای کرونباخ و باز-آزمایی (با فاصله یک هفته) به ترتیب ۰/۹۱ و ۰/۹۳ گزارش شده است (Brassard et al., 2015). این پرسشنامه از روایی تفکیکی مناسبی در تشخیص زوجین دارا و فاقد مشکلات جنسی برخوردار است و روایی محتوایی این مقیاس با خرده‌مقیاس رضایت جنسی انریچ ۰/۷۴ به دست آمده است (Amrelahi, et al., 2013). این پرسشنامه، اولین بار در ایران توسط (Honarparvaran, et al., 2010) مورد استفاده قرار گرفته و ضریب آلفای کرونباخ این مقیاس ۰/۹۴ و ضریب پایایی نیز با استفاده از روش دو نیمه کردن برای این مقیاس برابر با ۰/۸۵ به دست آمده است. در پژوهش حاضر پایایی پرسشنامه از طریق آلفای کرونباخ، ۰/۸۳ به دست آمده است.

یافته‌ها

در جدول ۱، میانگین، انحراف معیار و ضریب همبستگی پیرسون برای کلیه متغیرها آورده شده است.

Table 1.
Mean, standard deviation, and Pearson correlation coefficient

Variables	Indices	Mean	SD	Pearson correlation coefficient
Family Functioning		138.98	46.12	1
Control of Negative Thinking		93.05	33.58	0.355
Parental Stress		106.71	34.66	-0.300
Sexual Satisfaction		68.70	27.44	0.524

در ادامه، برای ارزیابی مدل پیشنهادی این پژوهش از روش معادلات ساختاری با استفاده از نرم‌افزار SPSS-25 و AMOS-25 استفاده شده است. مدل پیشنهادی اولیه‌ای جهت تبیین کارکرد خانواده بر اساس کنترل تفکر منفی، استرس والدگری و رضایت جنسی به دست آمده است که نتایج آن در جدول ۲ و نمودار ۱ ارائه شده است.

با توجه به داده‌های جدول ۲ شاخص جذر برآورد واریانس خطای تقریب (RMSEA=۰/۳۷۸) نشان می‌دهد که مدل اولیه نیاز به اصلاح دارد. در مدل اولیه، چون مدل اشباع بوده به این معنا که تمام مسیرهای ممکن رسم شده‌اند، در این مدل امکان محاسبه خی‌دو و سایر شاخص‌ها وجود ندارد و بعد از حذف یکی از مسیرها (استرس والدگری به کارکرد خانواده)، مدل از

حالت اشباع درآمد و امکان محاسبه‌ی دو و سایر شاخص‌ها برای نرم‌افزار به وجود آمد. مدل نهایی در نمودار ۲ آمده است. در مدل نهایی شاخص جذر برآورد واریانس خطای تقریب (RMSEA=۰/۰۰۱) بود که نشان‌دهنده برآزش خوب مدل می‌باشد.

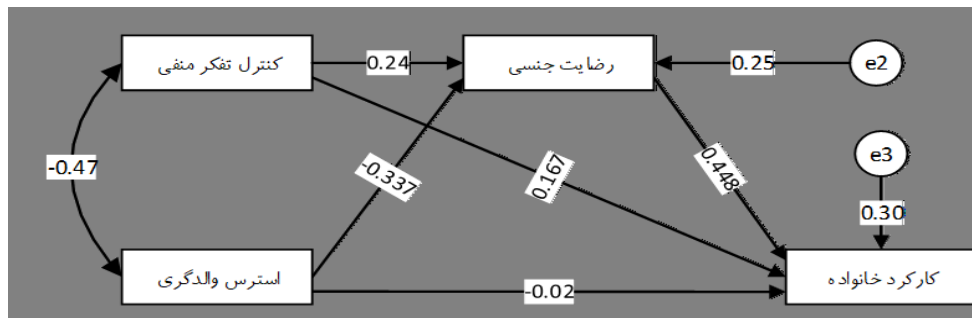

Figure 1. Initial Model

Table 2.
Confirmatory factors of the initial and final model

Goodness of fit	χ^2	df	χ^2/df	IFI	TLI	CFI	NFI	RMSEA
Initial Model	-	0	-	0.87	-	0.79	0.84	0.378
Final Model	0.09	1	0.09	1.05	1.03	1.00	1.00	0.001

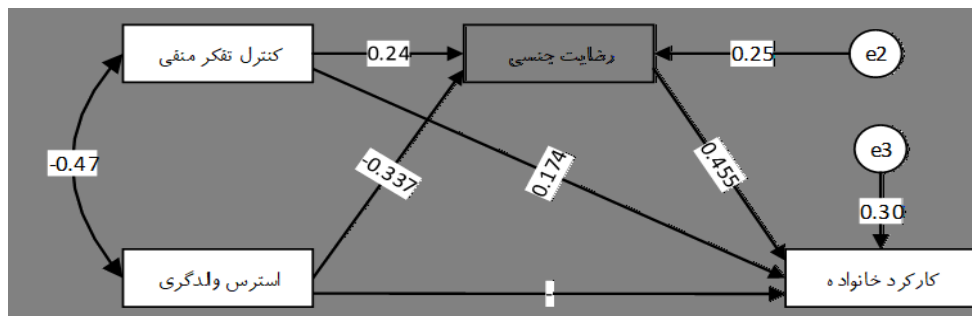

Figure 2. Final Model

در ادامه یافته‌های مربوط به برآورد ضرایب مسیر برای بررسی فرضیه‌های مستقیم در جدول ۳ ارائه شده است.

یافته‌های جدول ۳ نشان داد در مسیر اول ($\beta = ۰/۱۷$) که در سطح $p < ۰/۰۱$ از لحاظ آماری معنی‌دار است و این رابطه تأیید شد. مسیر دوم ($\beta = -۰/۰۲$) که در سطح $p > ۰/۰۵$ از لحاظ

آماري معنی‌دار نبود و این رابطه رد شد. در مسیر سوم ($\beta=0/24$) که در سطح $p<0/01$ از لحاظ آماری معنی‌دار بود و این رابطه تأیید شد. در مسیر چهارم ($\beta=-0/34$) که در سطح $p<0/01$ از لحاظ آماری معنی‌دار بود و این رابطه تأیید شد. در مسیر پنجم ($\beta=0/46$) که در سطح $p<0/01$ از لحاظ آماری معنی‌دار بود و این رابطه تأیید شد. برای تعیین معنی‌داری روابط واسطه‌ای، از روش بوت‌استرپ استفاده شده است. که نتایج را در جدول ۴ ملاحظه می‌نمایید.

Table 3.
Path coefficient of direct effects in the initial and final model

Model Paths	Initial Model		Final Model	
	β	p-value	β	p-value
Control of Negative Thinking to Family Functioning	0.17	0.013	0.17	0.006
Parental Stress to Family Functioning	-0.02	0.769	-	-
Control of Negative Thinking to Sexual Satisfaction	0.24	0.001	0.24	0.001
Parental Stress to Sexual Satisfaction	-0.34	0.001	-0.34	0.001
Sexual Satisfaction to Family Functioning	0.45	0.001	0.46	0.001

Table 4.
Bootstrapping results in the assessment of indirect and mediator pathway

Forecast Variables	Mediator Variable	Criteria Variable	Initial Model		Final Model	
			Bootstrap	Interpret coefficient	Bootstrap	Interpret coefficient
Control of Negative Thinking	Sexual Satisfaction	Family Functioning	0.144	0.001	0.146	0.001
Parental Stress	Sexual Satisfaction	Family Functioning	-0.201	0.001	-0.204	0.001

سطوح اطمینان جدول ۴ حاکی از معنی‌داری مسیر غیرمستقیم کنترل تفکر منفی به کارکرد خانواده با نقش واسطه‌ای رضایت جنسی می‌باشد ($\beta=0/146$) که در سطح $p<0/01$ از لحاظ آماری معنی‌دار بود و این رابطه تأیید شد. همچنین، مسیر غیرمستقیم استرس والدگری به کارکرد خانواده با نقش واسطه‌ای رضایت جنسی معنی‌دار می‌باشد ($\beta=-0/204$) که در سطح $p<0/01$ از لحاظ آماری معنی‌دار بود و این رابطه تأیید شد.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از انجام پژوهش حاضر پیش‌بینی کارکرد خانواده بر اساس کنترل تفکر منفی و استرس والدگری با نقش میانجی رضایت جنسی در والدین کودکان با اختلال یادگیری بود. به‌طورکلی نتایج نشان داد تمام مسیرهای مستقیم بجز مسیر استرس والدگری به کارکرد خانواده معنی‌دار شدند. مسیرهای غیرمستقیم نیز از طریق رضایت جنسی با کارکرد خانواده معنی‌دار شدند. بر اساس نتایج این پژوهش، الگوی پیشنهادی از برآزش مطلوبی برخوردار است و گام مهمی در جهت شناخت عوامل مؤثر در کارکرد خانواده والدین کودکان با اختلال یادگیری محسوب می‌شود.

اولین یافته پژوهش نشان داد، بین کنترل تفکر منفی با کارکرد خانواده رابطه مستقیم وجود دارد. پژوهشی همراستا با این یافته در دسترس قرار نگرفت. در تبیین این یافته می‌توان گفت، وجود کودکان با اختلال یادگیری، سطح زیادی از استرس، اضطراب و نگرانی درباره آینده کودک را برای والدین فراهم می‌آورد که این امر موجب کاهش سطح سلامت روان و روابط زناشویی رضایت‌بخش می‌شود. این شرایط موجب از هم گسیختگی روابط در بین اعضای خانواده و کاهش سطح مطلوب عملکرد خانواده می‌شود. در حالی‌که والدین این کودکان، اگر بتوانند تفکرات منفی خود را کنترل کنند، می‌توانند مانع از ایجاد مشکلات بعدی گردند. از این رو، کنترل تفکر منفی و پیدا کردن راه‌حل برای کاهش اختلال یادگیری در کودکان موجب می‌شود والدین از تنیدگی کمتری برخوردار باشند و کارکرد خانواده در آنها بهبود یابد.

یافته Solati (2017) و Rosen (2017) نشان داد، بین استرس والدگری با کارکرد خانواده رابطه معنی‌دار وجود ندارد. در تحقیق حاضر، فرضیه‌ها با معادلات ساختاری بررسی شده‌اند؛ در ابتدا رابطه استرس والدگری و کارکرد خانواده در آزمون پیرسون معنی‌دار شد، ولی در مدل به دلیل وجود متغیر میانجی، تمام سهم و اثر متغیر استرس والدگری روی کارکرد خانواده از طریق متغیر میانجی و یا همان رابطه غیرمستقیم تبیین شده است. به عبارت دیگر، در این مدل نیز متغیر استرس والدگری بر روی کارکرد خانواده تأثیر دارد اما به صورت غیرمستقیم. به این معنا که وجود استرس والدگری در والدین کودکان با اختلال یادگیری، تأثیر مهمی بر روی رضایت جنسی آنها می‌گذارد و این عامل نیز بر روی کارکرد خانواده اثرگذار خواهد بود. با

این حال، می‌توان این یافته را این‌گونه تبیین نمود که وجود کودک با اختلال یادگیری در خانواده، اغلب آسیب‌های جبران‌ناپذیری را بر والدین وارد می‌کند. میزان آسیب‌پذیری والدین در مقابل این ضایعه گاه به حدی است که والدین از نظر سلامت روانی به شدت آسیب می‌بینند (Long, 2018). به طوری که به محض آگاهی والدین از اختلال فرزند خود، تمام آرزوها و امیدها به یأس مبدل می‌شود و مشکلات والدین آغاز می‌شود. وجود کودک ناتوان، سازش یافتگی و سلامت جسمی و روانی والدین را تهدید می‌کند و غالباً تأثیر منفی بر آنها می‌گذارد. اثر ناتوان‌کنندگی و آسیب‌رسان حضور کودک ناتوان بر خانواده و به ویژه والدین، به عوامل مختلفی مانند نوع و شدت مشکل یا ناتوانی، جنسیت کودک، میزان حمایت‌های در دسترس خانواده، ویژگی‌های شخصیتی افراد درگیر و همچنین نوع ارزیابی آنها از مشکل و منابعی که برای کنارآمدن و مقابله با آن در دسترس دارند، بستگی دارد و میزان آسیب‌پذیری هر فرد در برابر تنیدگی، متأثر از مهارت‌های مقابله‌ای و حمایت‌های اجتماعی است. همچنین، نتایج نشان داد بین رضایت جنسی با کارکرد خانواده رابطه مثبت وجود دارد. به این معنا که با بهبود رضایت جنسی والدین می‌توان انتظار داشت که کارکرد خانواده آنها افزایش یابد. پژوهشی هم راستا با این یافته در دسترس قرار نگرفت. وجود کودکان مبتلا به اختلال یادگیری، حجم زیادی از استرس را به والدین تحمیل می‌کند و این استرس‌ها بر چگونگی روابط بین فردی در زمان بروز ناراحتی‌ها و مشکلات اثر می‌گذارند و به کارگیری آگاهی متعالی، تولید معنای شخصی، تفکر انتقادی و بسط و گسترش حالت هشیاری می‌تواند در رضایت جنسی مؤثر باشد و رضایت از روابط زناشویی در بهبود کارکرد خانواده در این والدین مؤثر خواهد بود چرا که کارکرد خانواده چارچوبی برای شناسایی و سازماندهی مهارت‌ها و توانمندی‌ها و رهنمودهای ارزشمندی شامل مجموعه‌ای از باورها و ارزش‌های مورد نیاز را فراهم آورده، به طوری که با توجه به رضایت جنسی، انطباق‌پذیری و تاب‌آوری زوجین افزایش یافته و این ویژگی‌ها می‌توانند زندگی زناشویی آنها را نیز تحت تأثیر قرار دهند (Michaelson et al., 2016). عملکرد کارساز خانواده با توانایی اعضاء در هماهنگی با تغییرات، حل تعارض‌ها و تضادها، همبستگی بین اعضاء و موفقیت در اعمال الگوهای انضباطی، رعایت حد و مرز بین افراد، اجرای مقررات و اصول حاکم بر این نهاد با هدف حفاظت از کل نظام خانواده همراه

است. از این رو، می‌توان گفت هر چقدر زوجین کارآمدتر عمل کنند، رابطه بهتر و منسجم‌تری را تجربه خواهند کرد و این امر تحت تأثیر رضایت جنسی زوجین قرار دارد. هرچه رضایت جنسی بیشتر باشد، هریک از ابعاد کارکرد خانواده بهتر عمل خواهد کرد و زوجین از رضایت خاطر بیشتری برخوردار خواهند بود.

دیگر یافته پژوهش نشان داد رضایت جنسی در رابطه بین کنترل تفکر منفی و استرس والدگری با کارکرد خانواده نقش میانجی دارد. با جست و جوی پیشینه، مطالعه‌ای جهت مقایسه با این یافته در دسترس محقق قرار نگرفت. در مسیر مستقیم نشان داده شد، بین کنترل تفکر منفی با رضایت‌مندی زناشویی رابطه معنی‌داری وجود داشت و در مسیر غیرمستقیم نشان داده شد کنترل تفکر منفی موجب افزایش رضایت جنسی در والدین می‌شود و از آن طریق کارکرد خانواده را افزایش می‌دهد. همچنین در مسیر مستقیم نشان داده شد، بین استرس والدگری با کارکرد خانواده رابطه معنی‌داری وجود نداشت. اما در مسیر غیرمستقیم نشان داده شد استرس والدگری تنها در صورتی با کارکرد خانواده رابطه دارد که ابتدا استرس والدگری موجب کاهش رضایت جنسی در والدین شود و از آن طریق کارکرد خانواده را نیز کاهش دهد. نتایج حاکی از آن است که سطوح بالای تعارض و سطوح پایین پیوستگی در خانواده‌های دارای کودک اختلال یادگیری وجود دارد. همچنین احساس ناکافی بودن در مورد والدگری در گذر زمان، به سایر بخش‌های خصوصی زندگی و روابط زناشویی والدین این کودکان گسترش پیدا می‌کند. در نتیجه با وجود داشتن کودک با اختلال یادگیری طبیعی است که انتظار داشته باشیم این خانواده‌ها تحت تأثیر نشانه‌های اختلال کودک قرار گرفته و مشکلات والدین در این خانواده‌ها افزایش پیدا کند. بنابراین اهمیت کنترل تفکر منفی و کاهش استرس والدگری و مدیریت کردن عواطف و هیجانات منفی، بیش از پیش نمایان می‌شود. زمانی که والدین بتوانند به این مهارت‌ها دست یابند، می‌توانند از مشکلات و استرس‌ها آگاهی داشته و راه‌حل‌های مناسبی را پیدا کنند و در نتیجه استرس در رابطه خود با فرزند و نیز روابط زناشویی را کاهش دهند و به بهبود رضایت جنسی و همین‌طور کارکرد خانواده دست پیدا کند. بنابراین می‌توان گفت، رضایت جنسی به خوبی نقش میانجی را در رابطه بین کنترل تفکر منفی و استرس والدگری با کارکرد خانواده ایفا می‌کند.

جامعه آماری این پژوهش را والدین کودکان با اختلال یادگیری شهر تهران شامل می‌شد که این موضوع تعمیم نتایج را به دیگر شهرها و با فرهنگ‌های متفاوت با احتیاط همراه می‌سازد. از طرفی، ابزار جمع‌آوری داده‌ها در پژوهش، پرسشنامه بود و ممکن است سوگیری در پاسخ‌ها به دنبال داشته باشد. بنابراین، پیشنهاد می‌شود پژوهش‌های بیشتر بر روی نمونه‌های دیگر جهت تعمیم نتایج انجام گیرد. همچنین، پیشنهاد می‌شود با برگزاری کارگاه‌های آموزشی، به جهت تقویت کنترل تفکر منفی و کاهش استرس والدگری والدین، بتوان رضایت جنسی را در آنها افزایش داده و موجب شد که کارکرد خانواده نیز افزایش یابد.

سهم مشارکت نویسندگان: زهرا محبی، طراحی چارچوب کلی، تدوین محتوا و تحلیل مطالب، ارسال و اصلاحات مقاله؛ زهرا دشت بزرگی، همکاری در طراحی چارچوب کلی، انتخاب رویکردها و بررسی نهایی؛ رضا جوهری، مقایسه رویکردها و نتیجه‌گیری؛ همه نویسندگان نسخه نهایی مقاله را مورد بررسی قرار داده و تأیید نموده‌اند.

سپاسگزاری: نویسندگان مراتب تشکر خود را از همه کسانی که با نقد و مشاورت در تکمیل این پژوهش مؤثر بوده‌اند، اعلام می‌دارند.

تضاد منافع: نویسندگان اذعان می‌کنند که در این مقاله هیچ نوع تعارض منافی وجود ندارد. این مقاله مستخرج از رساله دکتری، با راهنمایی دکتر زهرا دشت بزرگی و مشاورت رضا جوهری است

منابع مالی: این مقاله از حمایت مالی برخوردار نبوده است.

References

- Alizadehfard, S., Mohtashami, T., & Tabrizi, M. T. (2016). The effectiveness of parents training program on social skills of children with learning disability. *Journal of Learning Disabilities*, 5(1), 89–107. [Persian]
- Amiri, M., Afrooz, A., Malahmadi, E., Javadi, S., Nour-allahi, F., & Rezaei-Bidakhavidi, A. (2011). A study of mental health and parenting stress among parents of mentally disabled children. *Journal of Behavioral Sciences*, 4(4), 261–268. [Persian]
- Amrelahi, R., Roshan Chesly, R., Shairi, M. R., & Nik Azin, A. (2013). Marital conflict, marital satisfaction, and sexual satisfaction: comparison of women with relative marriage and women with non-relative marriage. *Clinical Psychology and Personality*, 11(1), 11–22. [Persian]
- Ardalan, M. Ardalan, F. (2016). The Study of the relationship between family functioning and mental health among the employees of Kurdistan University of Medical Sciences. *Scientific Journal of Nursing, Midwifery and Paramedical Faculty*, 2(1), 12-21.

- Bassak Nejad, S., Farahani, M. (2015). The Relationship between Attitude toward Self, World and Future and Mental Health among Mothers of Children with Learning Disabilities in Ahvaz City. *Journal of Sabzevar University of Medical Sciences*, 22(5), 773-779.
- Brassard, A., Dupuy, E., Bergeron, S., & Shaver, P. R. (2015). Attachment insecurities and women's sexual function and satisfaction: The mediating roles of sexual self-esteem, sexual anxiety, and sexual assertiveness. *Journal of Sex Research*, 52(1), 110-119.
- Ceballos, P. L., Lin, Y.-W., Bratton, S. C., & Lindo, N. (2019). Effects of parenting programs on Latina mothers' parental stress and their children's internalizing behavioral problems. *Journal of Child and Adolescent Counseling*, 5(1), 73-88.
- Chiarenza, G. A. (2021). Quantitative EEG in childhood attention deficit hyperactivity disorder and learning disabilities. *Clinical EEG and Neuroscience*, 52(2), 144-155.
- DeLongis, A., & Zwicker, A. (2017). Marital satisfaction and divorce in couples in stepfamilies. *Current Opinion in Psychology*, 13, 158-161.
- Duarte, F. G., Da Silva Moreira, S., Almeida, M. D., De Souza Teles, C. A., Andrade, C. S., Reingold, A. L., & Moreira, E. D. (2019). Sex differences and correlates of poor glycaemic control in type 2 diabetes: A cross-sectional study in Brazil and Venezuela. *BMJ Open*, 9(3), e023401.
- Farahani, M., Bassak Nejad, S., & Davoodi, I. (2013). The effectiveness of stress management group training on aggression, parental stress and mental health in mothers of children with learning disabilities. *Journal of Psychological Achievements*, 20(2), 18-217. [Persian]
- Farias, A. C., Cordeiro, M. L., Felden, E. P., Bara, T. S., Benko, C. R., Coutinho, D., Martins, L. F., Ferreira, R. T. C., & McCracken, J. T. (2017). Attention-memory training yields behavioral and academic improvements in children diagnosed with attention-deficit hyperactivity disorder comorbid with a learning disorder. *Neuropsychiatric Disease and Treatment*, 13, 1761-1769.
- Filippello, P., Buzzai, C., Messina, G., Mafodda, A. V., & Sorrenti, L. (2020). School refusal in students with low academic performances and specific learning disorder: The role of self-esteem and perceived parental psychological control. *International Journal of Disability, Development and Education*, 67(6), 592-607.
- Goudarzi, M., Esmaeili Trkanbvry, T. (2005). Control strategies, the relationship between intrusive thoughts and compulsive symptoms. *Wise Journal*, 4, 41-45. [Persian]
- Halvorsen, M., Hagen, R., Hjemdal, O., Eriksen, M. S., Sørli, Å. J., Waterloo, K., Eisemann, M., & Wang, C. E. A. (2015). Metacognitions and thought control strategies in unipolar major depression: A comparison of currently depressed, previously depressed, and never-depressed individuals. *Cognitive Therapy and Research*, 39(1), 31-40.
- Hodge, M. A., Sutherland, R., Jeng, K., Bale, G., Batta, P., Cambridge, A., Detheridge, J., Drevensek, S., Edwards, L., Everett, M., Ganesalingam, K., Geier, P., Kass, C., Mathieson, S., McCabe, M., Micallef, K., Molomby, K., Ong, N., Pfeiffer, S., ... Silove, N. (2019). Agreement between telehealth and face-to-face assessment of intellectual ability in children with specific learning disorder. *Journal of Telemedicine and Telecare*, 25(7), 431-437.

- Honarparvaran, N., Tabrizy, M., Navabinejad, S., & Shafiabady, A. (2010). The efficacy of emotionally focused couple therapy (EFT-C) training with regard to reducing sexual dissatisfaction among couples. *European Journal of Scientific Research*, 43(4), 538–545.
- Hsiao, Y. J. (2018). Parental stress in families of children with disabilities. *Intervention in School and Clinic*, 53(4), 201–205.
- Karami, J., Sharefi, K. H., & Beshlidehali, K. (2009). The relationship between family function with mental hardiness among the students of secondary school in Kermanshah city. *Journal of Psychological Achievements*, 16(2), 167–188. [Persian]
- Kline, R. B. (1998). Principles and practice of structural equation modeling. In NY: Guilford Press.
- Long, T. J., & Bullare, M. I. (2018). Marital happiness: An intrinsic case study of Mr. X. *Education Sciences & Psychology*, 47(1), 73–89.
- Lozano, M., Hamplová, D., & Le Bourdais, C. (2016). Non-standard work schedules, gender, and parental stress. *Demographic Research*, 34(1), 259–284.
- Månsson, K. N. T., Frick, A., Boraxbekk, C. J., Marquand, A. F., Williams, S. C. R., Carlbring, P., Andersson, G., & Furmark, T. (2015). Predicting long-term outcome of Internet-delivered cognitive behavior therapy for social anxiety disorder using fMRI and support vector machine learning. *Translational Psychiatry*, 5(3), e530.
- Michaeli Manee, F. (2011). Internal consistency and confirmatory factor analysis of Wells and Davis Thought Control Questionnaire. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology*, 16(463), 268–478.
- Michaelson, V., Trothen, T., Ascough, H., & Pickett, W. (2016). Canadian children and spiritual health: Foundations for spiritual care. *Journal of Pastoral Care & Counseling: Advancing Theory and Professional Practice through Scholarly and Reflective Publications*, 70(4), 244–256.
- Oideen, N., & Mathai, S. M. (2018). Parental stress of mothers of children with learning disabilities. *Researchers World: Journal of Arts & Science and Commerce(RWJASC)*, IX(2), 01.
- Oyman, S. (2014). The moderation effect of the thought control strategies on relationship between severity of obsessive-compulsive symptoms and metacognitions. *European Journal of Research on Education*, 116–123.
- Padhy, S., Goel, S., Das, S., Sarkar, S., Sharma, V., & Panigrahi, M. (2015). Perceptions of teachers about learning disorder in a northern city of India. *Journal of Family Medicine and Primary Care*, 4(3), 432.
- Pascoal, P. M., Byers, E. S., Alvarez, M. J., Santos-Iglesias, P., Nobre, P. J., Pereira, C. R., & Laan, E. (2018). A dyadic approach to understanding the link between sexual functioning and sexual satisfaction in heterosexual couples. *Journal of Sex Research*, 55(9), 1155–1166.
- Rosen, R. C., Heiman, J. R., Long, J. S., Fisher, W. A., & Sand, M. S. (2016). Men with sexual problems and their partners: Findings from the international survey of relationships. *Archives of Sexual Behavior*, 45(1), 159–173.
- Solati, K. (2017). The effectiveness of life skills training on happiness, mental health and marital satisfaction in wives of Iran-Iraq war veterans. *World Family*

Medicine Journal/Middle East Journal of Family Medicine, 15(7), 74–82. [Persian]

- Stewart, M., Schnabel, A., Hallford, D. J., McGillivray, J. A., Forbes, D., Foster, M., Shandley, K., Gardam, M., & Austin, D. W. (2020). Challenging child behaviors positively predict symptoms of posttraumatic stress disorder in parents of children with autism spectrum disorder and rare diseases. *Research in Autism Spectrum Disorders*, 69, 101467.
- Tamiya, S. (2014). Multilingualism and child psychiatry: On differential diagnoses of language disorder, specific learning disorder, and selective mutism. *Seishin Shinkeigaku Zasshi = Psychiatria et Neurologia Japonica*, 116(11), 907–920.
- Tavakol, Z., Mirmolaei, S. T., & Movahed, Z. M. (2011). The survey of sexual function relationship with sexual satisfaction in referred to Tehran South City health centers. *Scientific Journal of Hamadan Nursing & Midwifery Faculty*, 19(2), 50–60.
- Træen, B., Štulhofer, A., Janssen, E., Carvalheira, A. A., Hald, G. M., Lange, T., & Graham, C. (2019). Sexual activity and sexual satisfaction among older adults in four European countries. *Archives of Sexual Behavior*, 48(3), 815–829.
- Tucker, R. P., Smith, C. E., Hollingsworth, D. W., Cole, A. B., & Wingate, L. R. R. (2017). Do thought control strategies applied to thoughts of suicide influence suicide ideation and suicide risk? *Personality and Individual Differences*, 112, 37–41.
- Van de Walle, M., Bijttebier, P., Braet, C., & Bosmans, G. (2016). Attachment anxiety and depressive symptoms in middle childhood: The role of repetitive thinking about negative affect and about mother. *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment*, 38(4), 615–630.
- Wells, A., & Davies, M. I. (1994). The thought control questionnaire: A measure of individual differences in the control of unwanted thoughts. *Behavior Research and Therapy*, 32(8), 871–878.

